

K ๔๔๐๕๓๒๑๐ : สาขาวิชาสถาปัตยกรรมไทย

คำสำคัญ : สถานปฏิบัติธรรม / คนพิการ

อนันต์ สิริพฤกษา : จิตตภาวนาสถาน (สถานปฏิบัติธรรมสำหรับคนพิการ) (RELIGIOUS TRAINING AND MEDITATION CENTER FOR PERSONS WITH DISABILITIES) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : อ. วนิดา พึ่งสุนทร และ รศ.สมคิด จิระทัศนกุล. ๒๒๗ หน้า . ISBN 974 – 11 – 5426 – 7

จากสภาพการณ์ปัจจุบันของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย สังคมที่เปลี่ยนไปทำให้ความเข้าใจในหลักธรรมของพุทธศาสนาที่มีวัตถุประสงค์ให้มนุษย์หลุดพ้นจากความเป็นตัวตน หรือ การเข้าถึงนิพพาน เริ่มเปลี่ยนแปลงไปมากขึ้นทุกขณะ

หลักธรรมหนึ่งที่เป็นหลักธรรมที่สำคัญในพระพุทธศาสนาคือเรื่อง “กรรม” ซึ่งพุทธศาสนิกชนในปัจจุบันมักตีความเรื่องกรรมได้ไม่ครอบคลุม โดยเฉพาะคนพิการซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ถูกผลกระทบโดยตรงจากการที่คนส่วนใหญ่ในสังคมรวมถึงตนเองตีความเรื่อง “กรรม” อย่างไม่ครอบคลุม ส่งผลให้คนพิการส่วนหนึ่งเลือกที่จะเปลี่ยนศาสนาเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกตีตราทางสังคม ดังนั้นการสร้าง ความเข้าใจในหลักธรรมเรื่อง “กรรม” ให้คนในสังคมอย่างถูกต้องและลึกซึ้ง จะช่วยให้สถานการณ์การนับถือพระพุทธศาสนาในประเทศไทยดีขึ้น และเข้าถึงแก่นแห่งพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้นด้วย

การเข้าถึงพระพุทธศาสนานั้นต้องมีการศึกษาและการปฏิบัติธรรมควบคู่กันไป ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ สถานปฏิบัติธรรมจึงเป็นสถานที่รองรับคนที่ต้องการเข้ามาปฏิบัติธรรมโดยตรง แต่สำหรับคนพิการยังไม่มีสถานปฏิบัติธรรมที่จะรองรับ นอกจากนี้การให้การศึกษาเกี่ยวกับพระไตรปิฎกแก่คนพิการยังมีอยู่อย่างจำกัดและไม่ครอบคลุม เช่น ยังไม่มีภาษามือเกี่ยวกับคำสอนที่ลึกซึ้ง เป็นต้น

การศึกษารั้วนี้ได้ทำการศึกษาถึงเรื่อง “กรรม” อย่างครอบคลุมทุกด้าน และค้นหาหลักธรรมต่าง ๆ ที่สามารถทำให้กรรมเบาบางและหมดลงได้ คือ หลักไตรสิกขา ที่ว่าด้วย ศีล สมาธิ และปัญญา ซึ่งเป็นหลักที่จะทำให้สามารถหลุดพ้นหรือนิพพานได้ จึงได้นำหลักดังกล่าวเป็นแนวความคิดในการออกแบบ โดยให้ศีลเป็นเครื่องป้องกันในการกระทำชั่ว สมาธิคือความตั้งมั่น และปัญญาคือสิ่งที่ทำลายอวิชชาได้อย่างสิ้นเชิง ซึ่งอวิชชาตัวเองเป็นที่มาแห่งกรรม เมื่อเกิดปัญญาสูงสุดก็จะสามารถเข้าถึงนิพพานหรือความเย็นหรือความสมดุลได้เช่นเดียวกับองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอรหันต์เจ้า การออกแบบทางสถาปัตยกรรมจะสื่อให้ทราบถึงพื้นที่ว่างและรูปทรงที่แตกต่างกัน และนำเอาหลักงานสถาปัตยกรรมไทยมาประยุกต์ใช้ รวมถึงการออกแบบที่คำนึงถึงหลักการ “Barrier Free Design” ซึ่งเป็นหลักสากลสำหรับการออกแบบงานสถาปัตยกรรมสำหรับคนพิการ

178099

K 44053210 : MAJOR : THAI ARCHITECTURE

KEYWORD : RELIGIOUS TRAINING AND MEDITATION CENTER / PERSONS WITH
DISABILITIES

ANAN SIRIPRUKSA : RELIGIOUS TRAINING AND MEDITATION CENTER
FOR PERSONS WITH DISABILITIES . THESIS ADVISORS :VANIDA PUENGSUNTORN
AND ASSOC. PROF. SOMKID JIRATASANAKUL.227 pp. ISBN 974 – 11 – 5426 – 7

To come to know the true nature of things is the true objective of every Buddhist. It is the mean by which we can liberate ourselves. However, at present, the world is spinning fast with the defilement of humanity. It is about self-destruct because proper awareness, intelligence and wisdom are lacking. Under the power of defilement, the world is worshipping materialism, sex, luxury and etc. As we have seen, there is a difficulty in realizing and understanding Buddhism.

“Kamma”, one of the Buddha’s teaching, is also unclear for some Buddhist. In other words, most people misunderstand about “kamma”. Consequently, it affects someone e.g. handicap people who labeled as a sin. Therefore, they change their religion from buddhism to others. A deeper understanding in a Buddha teaching is needed.

Importantly, to understand buddhism, we should keep in mind that “It is a system, designed to bring a technical knowledge inseparable from its technique of practice”. A religious training and meditation center is a place to serve this purpose. However, a meditation center for handicap people is none.

This thesis aims to study “kamma” in every aspect. Also, to examine a Buddha’s teaching relating to eliminate “kamma”. One of a Buddha’s teaching for this point is “Threefold training” or a Buddhist practice, based on Morality (Sila), Concentration (Samadhi), Insight (Panna). It is a tool to be used for completely cutting out grasping and clinging. It is a main concept applied to space, form & function in thesis design . Also, Thai Architecture and “Barrier Free Design” are also included.